

Historie van Schildwolde met liefde beschreven

■ **SCHILDWOLDE** – Elk Groninger dorp, hoe klein ook, heeft zo langzamerhand zijn eigen biografie. Want altijd heeft het verleden sporen nagelaten. Onlangs verscheen de levensbeschrijving van Mussel, nu ligt die van Schildwolde op de planken. 'Een terugblik op tien eeuwen Schildwolde' toont in ruim tweehonderd pagina's het streekromanbestaan in de Woldstreek. Ondanks het geringe aantal bladzijden voor zo'n periode hebben de drie auteurs Anneke Teule-Veldkamp, Jaap Wildeman en Geert de Wit de details niet vergeten. Want wie weet nog dat Reint Keizer in 1899 aan de Meenteweg 54 een winkel begon? En dat Egyptenaren dagelijks met eerbied naar de leeuwen van Schildwolde kijken?

Door **Marcel Looden**

Het begon rond het jaar duizend. Toen werd in de registers van het Duitse klooster Werden het plaatsje Scelduaalda genoemd. Walda stond voor woud, scelda vermoedelijk voor riet. Ook toen al woonden de mensen hier aan de waterkant. Later, rond 1200, krijgt het plaatsje zijn eigen nonnenklooster, 'Gratiae Sanctae Mariae' genaamd.

De auteurs beschrijven de lotgevallen van dat klooster vrij uitvoerig. Logisch, want kloosters leverden in die duistere periode de meeste geschreven bronnen. Het leven van de kloosterlingen, de meest illustere abten, de laatste priores Marygyn Arens, allen komen ze aan bod. Eeuwen lang beheerste het klooster het Schildwolder leven. Totdat ook hier de Reductie van 1594 voor een breukvlak zorgde.

▲ De Hoofdweg-oost in Schildwolde, rond de eeuwwisseling. Eén van de vele foto's in het boek over de historie van het dorp.

Het dorpsbestuur, de agrarische geschiedenis, de eerste onderwijzer Willem Hagenouw, de verhouding met de Stad en de Ommelanden worden in aparte hoofdstukjes besproken. Het is typische dorpsbestaan dat uit de pagina's opbor-

relt. Al had ook Schildwolde zijn 'opperfamilie'. Simeon Wijchgel kocht in 1660 de borg 'Schatersheerd'. De Wijchgels woonden in de stad Groningen, genoten veel aanzien en brachten de zomermaanden in Schildwolde door. En ze ge-

droegen zich zoals het heren van stand betaamde. Lodewijk bijvoorbeeld, de zoon van Simeon, betoonde zich een ware dorpspotentaat. Toen hij in de kerk als laatste het collectezakje onder de neus kreeg, spande hij tegen de diaken een rechtszaak aan!

Ruim twee eeuwen 'heerste' de familie Wijchgel in Schildwolde. In 1881 werden de borg en het landgoed, dat inmiddels 'Wijchelsheim' heette, verkocht. De twee beelden van leeuwen die het plein sierden, kwamen uiteindelijk in het bezit van een Amerikaan. Deze zorgde ervoor dat de beelden in Port-Saïd bij het Suezkanaal belandden. Daar staan ze nog steeds; bij het monument ter herinnering aan de gevallen Indische soldaten in de Eerste Wereldoorlog.

Na de algemene historie door de eeuwen volgt het deel dat voor de Schildwolders zelf het meest interessant is. Van ieder pand in elke straat wordt de historie besproken. Vanaf de bouw wordt verteld wie de bewoners waren. Tal van foto's begeleiden dit gedeelte. Van de Hoofdweg tot en met het Zandenpad komt alles aan bod. De meren, kanalen en foto's van de verenigingen en groepen besluiten het boek.

Duidelijk is dat de auteurs hun huiswerk goed hebben gedaan. Dat is ook de eerste voorwaarde voor een geslaagd historisch werk. Duidelijk is ook dat dit huiswerk met veel liefde is verricht. En dankzij die liefde heeft Schildwolde nu ook een geslaagde biografie.

Anneke M. Teule-Veldkamp, Jaap D. Wildeman, Geert de Wit. Een terugblik op tien eeuwen Schildwolde. Bedum, uitgeverij Profiel.

Gron. Dagbl. 2-12-94